

СТАНОВИЩЕ

за дисертацията на Мирослава Забуртова

ФОРМИРАНЕ НА КУЛИНАРНИЯ ВКУС В РЕПУБЛИКА КОРЕЯ

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

по направление 2.1. Филология, научна специалност

„Литература на народите на Европа, Америка, Африка,

Азия и Австралия“ - Корейска култура

от доц. д-р Яна Манчева

Мирослава Забуртова е завършила магистърска програма в специалност „Кореистика“ на СУ „Св. Климент Охридски“. Има множество специализации и курсове по корейски език в Република Корея, което допринася за развитието ѝ като специалист. Тя започва да преподава в специалността веднага след завършването си през 2000 г., а от 2005 г. е щатен преподавател в „Кореистика“. Участва активно в различни научни проекти, организирани от специалността. За процедурата по присъждане на образователната и научна степен „доктор“ Мирослава Забуртова представя осем публикации, свързани с темата на дисертацията.

Дисертационният труд на Мирослава Забуртова е сериозно и последователно изследване, плод на дългогодишни търсения и подготовка. Темата е силно актуална – от една страна фокусът в изследването е поставен върху съвременните процеси, свързани с кулинарната култура, функциониращи в корейското общество, от друга страна, както авторката пише в автореферата си “използването на културноантропологичния подход към проблематиката предполага новаторския характер на дисертацията“ (стр. 1). Подобен труд е първи по рода си не само в България, но и до голяма степен в световен мащаб, тъй като по темата преобладават монографии с дескриптивен характер, фокусиращи се

основно върху историята на корейската кухня, или специализирани изследвания върху съвременни корейски „кулинарни“ феномени.

В процеса на работата си Мирослава Забуртова е проучила изключително богат спектър от изследвания, свързани с история, култура, общество, език и др. в традиционна и съвременна Корея, както и е направила справка с релевантната теоретична и справочна литература. Изследването логично се базира на интердисциплинарен подход, тъй като дисертацията навлиза в множество научни сфери. Той е сполучливо разработен и използван от авторката, което позволява текстът да бъде достъпен не само за корейсти, но и за учени и изследователи от различни хуманитарни области. Целта на изследването, която е формулирана от авторката - „да проследи и анализира механизмите, факторите и процесите, които конструират „кулинарния вкус“ в съвременното корейско общество, фокусирайки се върху значимостта на храната, храненето и кулинарията в системата на ежедневието“ (Автореферат, стр. 1) е напълно постигната в дисертацията.

Структурата на изследването е съвсем логична - състои се от въведение, три глави, заключение, три приложения и библиография. Във въведението Мирослава Забуртова стегнато представя темата, целите и методите на изследването, прави кратък преглед на общата теория, засягаща понятия като „храна“, „вкус“, „хранене“ и др., разглежда теоретичната рамка на понятията, конкретно отнасящи се до Корея и обосновава използваната от нея терминология.

Първата глава, озаглавена „История на корейската кухня от периода на неолита до края на династия Чосон“ прави задълбочен и подробен преглед на историята на корейската кухня, като ни запознава и с по-широката рамка на цялостната култура на традиционна Корея, давайки необходимата основа за разбирането на представените в останалите глави базови елементи на кулинарната култура в днешната Република Корея.

Втората глава „Съвременни процеси за формиране на кулинарен вкус и национална идентичност в Корея“ представлява най-същностно аналитичната и приносна част на изследването. Тя разглежда основните елементи на корейската кулинарна традиция – белия варен ориз и *кимчи*, тяхната динамична промяна и роля на Корейския полуостров от началото на ХХ в. до наши дни. В тази глава е разгледана също така ролята на държавата и държавните кампании върху „моделирането на социалния апетит и изграждане на

национално самосъзнание.“ (Автореферат, стр. 3) Обобщените и критично анализирани от авторката интересни съвременни явления, представителни за корейското общество, като „кимчи патриотизъм“, „кимчи ентузиазъм“ и „кимчи идентичност“ отразяват не само кулинарните представи, но и цялостния светоглед на днешните корейци. Мирослава Забуртова успява да улови, проследи и представи и най-новите феномени от кулинарната култура на Република Корея, което е още един принос към кореистичните изследвания, тъй като тези явления продължават да са силно динамични и през последните години.

Последната глава на дисертацията „Пространства на битуване на храната и съвременни прояви на кулинарния вкус“ отново е фокусирана върху съвременни процеси и явления, като ни запознава най-напред с историята на заведенията и навлизането на чуждата кухня на Корейския полуостров. Разглеждането и анализът на най-новите форми на превъплъщение на храната – кулинарните и дегустационни предавания, изключително популярни през последните години, също спомагат за разбирането на съвременните корейци, за които храната често е и важен инструмент, подпомагащ общуването.

В заключението Мирослава Забуртова обобщава резултатите от изследването и анализа. Освен посочените дотук приносни моменти, бих искала да подчертая изключително ценното от гледната точка на кореист представяне на множеството термини и исторически извори и на корейски и синокорейски език, прегледно и лесно за справка. Принос в изследването са също и приложенията – краткото описание на хронологично подредените исторически източници и документи, както и представянето на важните личности за кулинарната история на Корея биха могли да бъдат полезни и интересни не само за кореисти, но и за специалисти от други области, а и за по-широка публика – нещо, което впрочем се отнася до цялата дисертация. Макар да не са цел на изследването, изключително ценни и интересни са и подборът и преводите, които авторката прави на разнообразни текстове, свързани с храната – сведения от исторически източници, песни, лозунги.

Библиографията включва 129 заглавия на корейски, английски и български език от разнообразни научни области, логично предполагайки многопластовостта на дисертацията.

Авторефератът напълно отговаря на съдържанието на текста на дисертацията, като в него коректно са отбелязани актуалността, целите и методите, както и основните приноси моменти в изследването.

Дисертацията на Мирослава Забуртова е задълбочен и добре структуриран труд, стилът ѝ е прецизен, сериозен и разбираем, като използваната терминология е добре обоснована. Цялостните качества на представеното изследване ми дават основание убедено да гласувам за присъждането на научната и образователна степен „доктор“ на Мирослава Забуртова.

Яна Манчева

СУ „Св. Климент Охридски“, ФКНФ, катедра „Корейстика“

София, 13.02.2018 г.